

DIS-Kontakten

Medlemstidning för DIS-Nord Årg. 7 nr 1 2011

Vårnummer

Pietsjaure Foto Ann-Helen Jakobsson

Styrelsen och övriga funktionärer för DIS-Nord
E-post styrelsen@dis-nord.se

Ordförande

Anna Linder, Burträsk

E-post keckla@hotmail.com

Vice ordförande

Göran Skog, Umeå

E-post goran.skog@rodang.se

Sekreterare

Gunilla Kassberg, Boden

E-post gunilla.kassberg@telia.com

Kassör

Harriet Österlund, Malå

E-post osterlund.h@spray.se

Ledamot, web-master

Stefan Wennberg, Seskarö

E-post stefan.vennberg@telia.com

Ledamot Redaktör

Kerstin Fors, Boden

E-post forskerstin@hotmail.com

Ledamot

Christina Henriksson, Korpilombolo

E-post kickihsson@hotmail.com

Utbildningsansvarig

Vakant

E- post

Styrelsesuppleant

Sven Olof Eriksson

E-post ollerik@gmail.com

Rolf Fräki

E-post rolffraki@hotmail.com

Revisor

Åke Westring, Skellefteå

E-post ake.westring@hotmail.com

Revisorssuppleant

Rolf Stenlund, Boden

E-post rolf.stenlund39@telia.com

Valberedning sammankallande

Folke Aili, Skellefteå

E-post f_aili@yahoo.se

Nils Palovaara

E-post nils.palovaara@linnea.com

INNEHÅLL

2	Syrelsen
3	Årsmöte
4	Inf. ArikivDigital
5	Släktforskardagarna
6-8	Militärhistorisk ordlista
9-12	Regenter i Sverige
13	Länkar, övrigt
14	Efterlysning, slutord

ÅRSMÖTE DIS-NORD

DIS-Nords årsmöte hölls i år i Pajala den 9 april. Det var trevligt att se att så många ställde upp. En del kom långväga ifrån. Vi bjöds på kaffe med hemlagat bröd när vi anlände. Underbart gott. Allt var så välordnat av vår kontaktperson Nils Palovaara och hans glada med hjälpare. Vi kände oss mycket välkomna.

Ny ordförande valdes och hon heter Anna Linder från Burträsk. En del av er känner nog till henne sedan tidigare. Hon är redaktör för Diskulogen. Vi fick även en ny ledamot Christina Henriksson från Korpilombolo. Till valberedningen valdes Nils Palovaara samt Folke Aili. Ny styrelsesuppleant Sven-Olof Eriksson från Umeå fick vi också.

Rolf Fräki avtackas av Harriet.

DIS-Nord avtackade vår förre ordförande Rolf Fräki samt Kjell Westerberg som har varit utbildningsansvarig. Men Kjell lovade att vi även i fortsättningen kan vända oss till honom om vi får problem med DISGEN. Rolf Fräki lämnar oss inte helt han blir styrelse suppleant.

Kjell Westerberg visade hur man lägger in kartor i Disgen och här avtackas han av Harriet för sin trogna tjänst inom DIS-Nord.

DIS-Nord bjöd medlemmarna på mat som Nils hade ordnat så det kom till lokalen vi höll till i. Vi fick potatisgratäng, köttfärsbiffar, sallad och hemlagat bröd. Maten var hemlagad och var suveränt god.

Vi återvänder gärna till detta glada och trevliga gäng i Pajala.

INFORMATION FRÅN ARKIVDIGITAL

Arkiv Digital's nya program – med hjälp vid synfel

Den senaste versionen av programvaran finns tillgänglig på Arkiv Digital's hemsida. AD OnLine innehåller en del nyheter för den som använder tjänsten.

En nyhet i senaste versionen av AD Online är bildinställningar för vissa synfel. Ett filter som Arkiv Digital benämner **Gulkontrast** gör att bilden får en gul bakgrund med högre kontrast. I kontakt med våra användare har det framkommit att personer med vissa typer av synfel kan bli hjälpta av att bakgrunden i bilden är gulfärgad.

För att ytterligare hjälpa människor med nedsatt syn finns nu möjligheten att välja färgschemat **Högkontrast** under Visa-menyn.

I samarbete med flera organisationer, bl.a. DIS (Föreningen för datorhjälp i Släktforskningen) och Släktdata, har Arkiv Digital utvecklat ett hänvisningssystem som kallas **AID**. AID ger användarna möjlighet att på ett enkelt sätt spara eller dela information genom att kopiera en sidas AID och lägga t.ex. i sitt släktforskningsprogram, på en hemsida eller i något forum – det finns ett särskilt format för Anbytarforum. Den som vill kan alltid få den fullständiga källhänvisningen utifrån ett AID genom att använda den nya webbtjänsten på adress <http://www.arkivdigital.se/aid/info>. AID används redan idag på flera hemsidor för länkning till bilderna.

I den nya programvaran är bildhanteringen snabbare och många funktioner kan nu hanteras via tangentbordet med hjälp av s.k. tangentbordskombinationer. Båda dessa förbättringar är efterfrågade och bör underlätta för många som använder tjänsten.

Välkommen till Släktforskningsdagarna i Norrköping!

Sveriges Släktforskarförbund firar även sitt 25-årsjubileum 2011, vilket sätter en extra feststämning på Riksstämman och dagarna i Norrköping.

Släktforskar- dagarna 2011 kommer att äga rum i centrala Norrköping, mitt i det unika industrilandskapet utmed Strömmen. Vi kommer att hålla till i konferensanläggningen Louis De Geer konsert & kongress. I samarbete med Norrköpings kommun och turistorganisationen "Upplev Norrköping" kommer vi att kunna erbjuda ett utbud av aktiviteter och hjälp med bland annat hotell bokning.

Vårt tema "Norrköping – STADEN VID STRÖMMEN – industrialismens vaggas i Sverige" kommer att återfinnas på olika sätt i föreläsningar, rundvandringar, montrar och utställningar.

Huvudfokus ligger naturligtvis, som alltid, på ämnen som rör släktforskning. Släktforskar- dagarna i Norrköping 2011 kommer att erbjuda goda möjligheter att skapa nya kontakter och intressanta forskningsområden.

Program i korthet:

Fredag 26 augusti kl.10-16: Utställarna monteruppbyggnad, interna konferenser inom förbundet.

Lördag 27 augusti kl.09-17: Invigning, Sveriges Släktforskarförbunds riksstämma. 25-års-jubileum, Släktforskar- mässa, Föreläsningar, Prova på. Öppet för allmänheten.

Söndag 28 augusti kl.09-16: Släktforskar- mässa, Föreläsningar, Prova på. Öppet för allmänheten.

MILITÄRHISTORISK ORDLISTA

A

Absens	Frånvarande.
Adelsryttare	En ryttare i Adelsfanan, som var en av adeln uppsatt ryttarkår.
Adjutant	Biträde åt högre officer.
Approbation	Godkännande av soldat eller häst.
Approbera	Anta, godkänna
Approbationsmönstring	En mönstring som gjordes för att godkänna soldater eller hästar
Avsked	Avslutar på egen- eller försvarets begäran sin tjänst.

B

Barberare	Regementsfältskärens medhjälpare.
Bataljon	Är som regel ett halvt infanteriregemente bestående av 4 kompanier.
Beväring	Manskap som fullgjorde krigstjänst från 1812 till 1901, då värnpliktsarmén infördes.
Båtsmanshåll	Rotering av båtsmän.

C

Cassering	Avsked på grund av att soldaten inte uppfyllde krigsmaktens krav.
Cassactionsrulla	Rulla över soldater som ej uppfyllde kraven vid generalmönstringen.
Cornett	Se Kornett.

D

Danneman	En hedersman bland allmogen.
Detachment	Mindre truppstyrka, bl.a. använd för spaning.
Distinktionskorpral	Underbefälsgrad från 1858, under en viss tid en hedersgrad för en framstående korpral. Omvandlades till furir 1914.
Dragon	Soldat som förflyttade sig på slagfältet med hjälp av häst men som stred till fots.
Dragonförband	Ett beridet infanteriförband

E

Enrolleringsrulla	Inskrivningsrulla.
Enrolleringskarl	Inskrivningsman inom det militära.
Enöreskassa	Avgift som uttogs för varje soldatkontrakt och som användes för stöd till rotar som behövde hjälp för att betala rekryterade soldater.
Expectance	Avvaktande, t ex. väntar på att få en tjänst eller att bli pensionär.

F

Fana	Beteckning på en skara krigare, som regel mellan 300–500 man.
Fanjunkare	Underofficersgrad som ersatte graden Fältväbel i 1833 års lönereglering.
Femmänningsregemente	Regementen som uppsattes i början av 1700-talet för att sköta landets försvar på hemmaplan. Fem rotar går samman om att sätta upp en soldat.
Friskytt	Skytt tillhörande en frikår. Frivilligt manskap som opererar bakom fiendens linje.
Frälsegård	En gård som var skyldig att mot viss skattelättnad utrusta och hålla en soldat.
Furir	Underofficersgrad, togs bort 1876 då den ersattes med Sergeant av 2 klass, återinfördes 1914.
Fyrmänningsregemente	Regementen som uppsattes i början av 1700-talet för att sköta landets försvar på hemmaplan. Fyra rotar gick samman för att hålla en soldat.
Fältskär	Läkare som ingår i regementsstaben.
Fältväbel	Underofficersgrad vid infanteri och dragoner som svarade för administrativt arbete.

Fänika	Benämning under 1500- och 1600-talet på en grupp soldater som följde en fana.
Fänrik	Lägsta officersgraden, utgick 1835, ersattes med Underlöjtnant, återinfördes 1915.
Förare	Lägsta underofficersgraden.
Förstärkningskarl	Styrka om högst 50,000 man som i händelse av krig uppsattes till arméns förstärkning. Beslutades av riksdagen 1809–1810.
Förtrav	En kavalleriavdelning som sändes före eller framför en huvudavdelning.

Fortsättning följer i nästa nummer. ..

Källa Svar.

REGENER I SVERIGE

Kan vara trevligt att veta vilka som regerade i Sverige när våra förfäder levde.
Det finns fler regenter före dessa.
Uppgifterna är hämtade från Wikipedia.

Namn/Ätt

Sten Sture d ä, riksförest.

Regeringstid

1501 – 1503

Levnadsår

1437 – 1503

Svante Nilsson Sture, riksförest.

1504 – 1511

1460 – 1511

Erik Trolle

1512

1465 - 1530

Sten Sture den yngre, riksförest.

1512-1520

1493/94 – 1520

Kristian (II) av Danmark

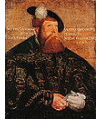
1520 – 1521

1481 – 1559

VASAÄTTEN

Regeringstid

Levnadsår

Gustav Vasa, riksförest.

1521 – 1523

1496 – 1560

Gustav (I) Vasa

1523 - 1560

1496 – 1560

Erik XIV

1560 – 1568

1533 – 1577

Johan III

1569 – 1592

1537 – 1592

Sigismund

1592 – 1599

1566 – 1632

Karl IX, riksförest.

1600 – 1604

1550 – 1611

Karl IX

1604 – 1611

1550 – 1611

Gustav II Adolf

1611 – 1632

1594 – 1632

Kristina (förmyndarreg.
1632-1644)

1632 – 1654

1626 – 1689

PFALZISKA ÄTTEN

Karl X Gustav

Regeringstid

1654 – 1660

Levnadsår

1622 – 1660

Karl XI (förmyndarreg. 1660-1672)

1660 – 1697

1655 – 1697

Karl XII (förmynarreg. 1697)

1697 – 1718

1682 – 1718

Ulrika Eleonora

1719 – 1720

1688 - 1741

Fredrik I av Hessen

1720 – 1751

1676 – 1751

HOLSTEIN-GOTTORPSKA ÄTTEN

Adolf Fredrik

1751 – 1771

1710 – 1771

Gustav III

1771 – 1792

1746 – 1792

Gustav IV Adolf (förmyndarreg. 1792-1796) 1792 – 1809

1778 – 1837

Karl XIII

1809 – 1818

1748 – 1818

BERNADOTTESKA ÄTTEN

Regeringstid

Levnadsår

Karl XIV Johan

1818 – 1844

1763 – 1844

Oscar I

1844 – 1859

1799 – 1859

Karl XV

1859 - 1872

1826 – 1872

Oscar II

1872 – 1907

1829 – 1907

Gustav V

1907 – 1950

1858 – 1950

Gustav VI Adolf

1950 – 1973

1882 - 1973

LÄNKAR och ÖVRIGT

Så släktforskar du på nätet. <http://www.slaktforskning.info>

Scangen. <http://scangen.se>

Inspelningarna av kommande program har börjat.
Det sänds i höst.

Medverkande "kändisar":
Rikard Wolff, Lena Endre, Andreas "Dregen" Svensson, Caroline af Ugglas, Måns Herngren, Suzanne Reuter och Torsten Flinck.

Vill ni vara med i teve?

Foto: SVT Bild

Har du och din partner undrat hur ni har påverkats av er egen släkts historia? Har ni funderat över ert ursprung och hur ni blev de personerna ni blev? Och har ni tänkt på hur det här påverkar ert eller era barn?

SVT söker en ung familj av blandad etnisk bakgrund som är intresserad av att medverka i en dokumentär. Vi vill att ni båda ska nyfikna på ert ursprung och familjehistoria, och att ni har barn i åldern sex till tolv år.

Tillsammans med barnet eller barnen ska familjen resa och träffa avlägsna släktingar och leta svar på frågor om släkten.

Är ni intresserade eller vill ni veta mer?

Kontakta **Ulrika Eriksson** på SVT Dokumentär. Tel: **08-784 69 60**

Mejl: ulrika.eriksson@svt.se

EFTERLYSNINGAR

Jag efterlyser fotografier från min släkt.
Om det finns någon som har det vore jag tacksam om jag kunde ta del av dem.
Min släkt kom från Överkalix-Bergviksudden samt från andra delar av Överkalix.
Namnen är Forsman och Bergström.

Hör gärna av Er till
Kerstin Fors
Kyrkgatan 28 C
96134 Boden
forskerstin@hotmail.com

Efterlysning

Gunilla Kassberg har fått ett brev från en person i Canada, vars vän söker
levande släktingar här i Sverige.
Vännens släkting är bl.a Per Arnold Vallström, Vallen, Lövångers församling.
Är det någon som kan ge upplysningar sänd dem då till:
Gunilla Kassberg gunilla.kassberg@telia.com

SLUTORD

Skicka gärna in berättelser om Er släkt eller även släkttavla som vi kan ta med i tidningen.

Om ni vill ha kurs i DISGEN hör gärna av er till oss.
Vill ni bara prata om släktforskning och kanske har andra problem hör av Er.

Inga problem är för små.

Om ni vill ha något med i tidningen skicka det till
Kerstin Fors
Kyrkgatan 28 C
961 34 Boden
forskerstin@hotmail.com

